

YTTRANDEDatum
2012-12-17Dnr
830 29137-12/113Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 STOCKHOLM**Avskaffade bosättningskrav och slopat låneförbud m.m.**

(Ju 2009/3395/L1)

Kronofogdemyndigheten (KFM) har beretts tillfälle att lämna synpunkter i fråga om vissa kompletterande förslag, som går utöver vad som föreslås i SOU 2009:34 Förenklingar i aktiebolagslagen m.m. och SOU 2009:37 Enklare beslutsfattande i ekonomiska föreningar. KFM begränsar sitt yttrande till att avse endast några av de frågor som behandlas i promemorian Bosättningskrav för stiftare och likvidatorer i vissa associationsformer och promemorian Ett slopat låneförbud m.m.

1 Allmänt om bosättningskraven i aktiebolag

KFM anser att bosättning inom EES-området för styrelseledamöter m.fl. ska krävas och att undantag från denna princip endast ska göras om det i visst fall inte kan anses förenligt med EU-rätten att i nationell lagstiftning uppställa ett sådant krav, se KFM:s remissvar den 14 september 2009 avseende SOU 2009:34, dnr 801-13260-09/112. Om bosättningskraven skulle avskaffas helt ökar risken för oseriösa beteenden. Dessutom måste det, såsom framgår av KFM:s remissvar, bl.a. beaktas att det i regel inte finns några möjligheter att få till stånd domar avseende skadeståndsansvar som kan verkställas utanför EES-området. En särskild delgivningmottagare, som ska utses om någon här i landet bosatt ställföreträdare för bolaget inte finns, har endast behörighet att ta emot delgivning på bolagets vägnar.

2 Bosättningskrav för likvidatorer i handelsbolag, kommanditbolag och enkla bolag

KFM anser att de många skäl som talar för att det är angeläget att bosättningskraven för ställföreträdarna för ett aktiebolag inklusive likvidatorn i ett

YTTRANDE

Datum
2012-12-17

Dnr
830 29137-12/113
ABL- och
föreningsremissen

sådant bolag kommer att finnas kvar gäller också likvidatorer i bl.a. de företagsformer som regleras i lagen (1982:1102) om handelsbolag och enkla bolag (HBL). Om det t.ex. finns skäl för en talan om skadestånd enligt 2 kap. 42 § HBL blir det svårare för en bolagsman eller en borgenär att komma till sin rätt om likvidatorn är bosatt i ett tredje land.

När det gäller bestämmelserna om förordnade av likvidator måste det också beaktas att likvidationsförfarandet i handelsbolag m.m. i flera avseenden skiljer sig från vad som gäller för aktiebolag och ekonomiska föreningar. En viktig skillnad är att likvidator inte alltid ska utses när ett handelsbolag, ett kommanditbolag eller ett enkelt bolag ska avvecklas och att bosättningskravet endast gäller för de likvidatorer som utses av domstol, se prop. 1994/95:68 s. 70 f. I handelsbolagslagen, som infördes före Sveriges tillträde till EES-avtalet, föreskrivs inte några bosättningskrav i fråga om de personer som företräder bolaget eller en av bolagsmännen utsedd likvidator om de genomför likvidationen på egen hand. Dessutom är det en förutsättning för att särskild likvidator ska utses att minst en av bolagsmännen ansöker om detta vid tingsrätten och att det är sannolikt att likvidationen oskäligt fördröjs eller att den av något annat skäl utförs på ett sådant sätt att bolagsmännens rätt äventyras, se 2 kap. 37 §, 3 kap. 1 § och 4 kap. 7 § HBL. Då det vanligtvis föreligger en konflikt mellan bolagsmännen eller mellan den likvidator som de själva har utsett och vissa bolagsmän bedömde Ärendeutredningen att uppgiften att utse likvidator skulle ligga kvar hos tingsrätten, se SOU 2007:65 s. 211 f.

Vidare anser KFM att det bör införas en bestämmelse i handelsbolagslagen om att den som utses till likvidator ska vara lämplig för uppdraget. Ett sådant krav finns i 25 kap. 28 § aktiebolagslagen (ABL) och 11 kap. 6 b § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar (föreningslagen). I detta avseende finns inte någon anledning att göra skillnad mellan handelsbolag m.m. och aktiebolag samt ekonomiska föreningar. Detta innebär även att det i 2 kap. 37 § HBL bör anges att en likvidator inte får ha näringsförbud, jfr 6 § punkt 2 och 18-19 §§ lagen (1986:436) om näringsförbud.

Därutöver vill KFM framhålla att utseendet av likvidator inte gäller etablering utan avveckling av befintliga företag. Att avvecklingen sköts av kunniga och lämpliga personer på ett seriöst sätt är av stor vikt för såväl externa som interna intressenter i ett företag. Att bedöma kompetensen och lämpligheten hos en likvidator från ett tredje land är i allmänhet svårare än i fråga om en person bosatt inom EES-området.

YTTRANDE

Datum
2012-12-17

Dnr
830 29137-12/113
ABL- och
föreningsremissen

3 Flytt av ärenden från länsstyrelserna till Bolagsverket

KFM tillstyrker att Bolagsverket ska kalla till bolagsstämma respektive föreningsstämma i de fall det är länsstyrelsen som ska göra detta. Vidare tillstyrker KFM att Bolagsverket ska registrera revisorn i aktiebolags- respektive föreningsregistret, utan att bolaget behöver göra en anmälan för registrering, när uppgiften att utse revisor enligt 9 kap. 25-27 §§ ABL och motsvarande bestämmelser i föreningslagen flyttas till Bolagsverket.

4 Justering av bolagsstämmoprotokoll

KFM avstyrker förslaget om att undantaget från kravet på justeringsman i 7 kap. 48 § ABL ska utvidgas. Det är på bolagsstämman som styrelsen och bolagets revisor om sådan ska finnas i bolaget väljs. Vidare är det på bolagsstämman som flera andra för såväl aktieägare som borgenärer viktiga beslut fattas, t.ex. beslut om vinstutdelning eller likvidation om det föreligger kapitalbrist i bolaget eller verksamheten av något annat skäl ska avvecklas. KFM anser med hänsyn till de viktiga beslut som fattas på en bolagsstämma att möjligheten till undantag också i fortsättningen bör knytas till äganderätten av aktierna. Av detta skäl bör möjligheten till undantag inte heller i övrigt utvidgas att gälla i fler fall än idag. I detta sammanhang bör det även beaktas att det kan vara en annan person än styrelsens ordförande, som enligt 8 kap. 43 § ABL ska ha anmälts för registrering i aktiebolagsregistret, som är ordförande på stämman, se 7 kap. 27 och 30 §§ ABL.

5 Förteckning över lån m.m. i ett aktiebolag

KFM avstyrker förslaget om att bestämmelsen i 10 kap. 21 § ABL över penninglån och säkerheter till ägare m.fl. ska avskaffas, då en sådan förteckning också i fortsättningen bör bifogas fåmansföretagares inkomstdeklarationer enligt 31 kap. 28 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Att namnen på de personer på vilka ett bolag har en fordran finns tillgängliga på ett enkelt sätt är viktigt om bolaget inte kan betala sina skulder och blir föremål för indrivning. Till detta kommer att om bestämmelserna i aktiebolagslagen ändras så att möjligheterna till närståendelån ökar kommer uppgifter om vilka som har en skuld till bolaget dessutom att behövas i något fler fall än idag. Som en konsekvens av detta anser

YTTRANDEDatum
2012-12-17Dnr
830 29137-12/113
ABL- och
föreningsremissen

KFM också att den inskränkning av innehållet i revisionsberättelsen som föreslås i 9 kap. 32 § ABL inte bör genomföras.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rikskronofogde. I den slutliga handläggningen har även deltagit kanslichefen Karin Berglöf Hedar och verksjuristen Ann-Marie Ahlqvist, föredragande.

Eva Liedström Adler

Ann-Marie Ahlqvist